

Dosarul nr.3ra-406/2020

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (I. Secrieru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

Î N C H E I E R E

25 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Veverița Pavel împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea răspunsului și obligarea recalculării pensiei,

împotriva deciziei din 03 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea din 03 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 09 februarie 2019 Veverița Pavel, reprezentat de avocatul Bordian Stanislav, a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale prin care a solicitat anularea răspunsului și obligarea recalculării pensiei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la data de 04 mai 2018 s-a adresat cu cerere Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, solicitând în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, sistemului penitenciar și colaboratorilor Centrului National Anticorupție, inclusiv în conformitate cu Ordinul Ministrului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, efectuarea recalculării vechimii în muncă, cu includerea a avantajelor de două luni de vechime pentru o lună de serviciu, pentru perioada de activitate exercitată de dânsul în cadrul Izolatorului de Detenție Provizorie și Serviciului Escortă al Secției Management Operațional al IP Strășeni.

A susținut reclamantul că prin certificatul nr. B-148/18 din 13 iulie 2018 emis de IP Strășeni al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, recepționat prin intermediul oficiului poștal la 17 iulie 2018, a fost informat că vechimea în muncă cu avantaje constituie 15 ani, 00 luni și 20 de zile, pentru perioada lucrată în cadrul Izolatorului de Detenție Provizorie. Prin același răspuns a fost informat că pentru numirea și calcularea pensiei urmează să se adreseze organului abilitat, Casei Naționale de Asigurări Sociale în baza confirmării deținute.

Astfel, în baza certificatului eliberat de IP Strășeni, la 01 august 2018 a depus cerere Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Strășeni, prin care a solicitat efectuarea recalculării pensiei începând cu data de 25 iulie 2009, ținând cont de vechimea în muncă exercitată în cadrul Ministerului Afacerilor Interne și să-i fie achitată diferența adăugată la majorarea pensiei din ziua pensionării. Prin aceiași cerere a mai solicitat să fie luate în considerare la recalcularea pensiei și indexările efectuate anual (luna aprilie a fiecărui an), din ziua pensionării.

Reclamantul a relatat că prin răspunsul din 16 ianuarie 2019 a fost informat că, potrivit art. 48 al Legii 1544-XII din 23 iunie 1993, pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, ale ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și ale membrilor familiilor acestora, se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern.

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 2 al Legii 1544-XII din 23 iunie 1993, militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au dreptul la pensie li se stabilește pensie după eliberare din serviciu. Persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne cărora li s-a prelungit peste limita de vârstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne și care au dreptul la pensie în conformitate cu art. 13 lit. a) din prezenta lege li se acordă, de la data emiterii ordinului privind prelungirea termenului de aflare în serviciu, pensie în mărime de 50 procente din suma pensiei cuvenite.

În conformitate cu prevederile art. 61 al Legii 1544-XII din 23 iunie 1993, recalcularea pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare. Dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi. Pensiile stabilite persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne cărora li s-a prelungit peste limita de vârstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne urmează a fi recalculate după trecerea lor în rezervă sau în retragere.

A mai invocat reclamantul că conform informației pe care o deține Casa Națională de Asigurări Sociale, în prezent Veverița Pavel beneficiază de pensie pentru vechime în muncă stabilită din 25 iulie 2009, respectiv, dreptul la pensie apare o

singură dată după eliberarea din serviciu, cu dreptul de a fi recalculate în condițiile legii, iar legea nu prevede stabilirea repetată a dreptului la pensie.

Reclamantul a mai declarat că își exprimă dezacordul cu acțiunile Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Strășeni și cu răspunsul nr. 95 din 16 ianuarie 2019, prin care i-a fost refuzat recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă cu avantaje exercitată în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, invocând că potrivit certificatului cu nr. B-148/18 din 13 iulie 2018 eliberat pe numele reclamantului, s-a confirmat că a activat în cadrul Ministerului Afacerilor Interne al R. Moldova din 03 aprilie 1990 până la 28 noiembrie 1994 și din 01 august 1995 până la 24 iulie 2009. Dispune de perioade de serviciu care urmează a fi luate în calculul vechimii în muncă cu avantaje pentru stabilirea pensiei. Perioada de activitate ce urmează a fi luată în calcul pentru stabilirea pensiei cu avantaje este 01 iunie 1999 – 02 ianuarie 2007, perioadele sus indicate urmează a fi luate în calculul vechimii în muncă cu avantaje pentru stabilirea pensiei, cu acordarea două luni de vechime în muncă pentru o lună de serviciu în conformitate cu prevederile Legii nr.1544-XII din 23 iunie 1993 și Ordinul MAI nr. 96 din 10 martie 2018 cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari în cadrul MAI, cu avantaje constituind vechimea în muncă 15 ani, 00 luni, 20 de zile, cu coeficientul (1:2).

A solicitat reclamantul anularea răspunsului nr. 95 din 16 ianuarie 2019 emis de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Strășeni, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale la efectuarea recalculării pensiei lui Pavel Veverița.

La 22 mai 2019 reclamantul a concretizat cerințele din acțiune și anume referitor la modalitatea de recalculare a pensiei și a solicitat obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale la efectuarea recalculării pensiei în mărime de 3% din suma respectivă soldei pentru fiecare an complet de vechime în serviciu calculat cu avantaje peste vechimea în muncă stabilită și anume, pentru 7 ani 00 luni 00 zile, în total 71% și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale la efectuarea recalculării/majorării pensiei începând cu 13 iulie 2018 – data recalculării vechimii în muncă de către Ministerul Afacerilor Interne.

Prin hotărârea din 09 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cererea de chemare în judecată depusă de Veverița Pavel împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a fost admisă și a fost anulat răspunsul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Strășeni nr. 2046 din 10 august 2018, a fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze lui Veverița Pavel cuantumul pensiei, începând cu 13 iulie 2018, cu aplicarea indexării, luându-se în considerare vechimea în muncă pentru serviciul pentru perioada 01 iunie 1999 – 02 ianuarie 2007 cu facilități, adăugându-se câte 3% din suma soldei pentru fiecare an complet de vechime în serviciu peste vechimea stabilită de art. 13 lit. a) din Legea nr. 1545 din 23 iunie 1993.

Prin decizia din 03 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul Casei Naționale de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 09 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Pentru a concluziona astfel, Curtea de Apel Chișinău a constatat că după ce lui Veverița Pavel i-a fost stabilită vechimea în muncă cu facilități, vechimea acestuia depășește 20 ani, care îi acordă dreptul la o mărime a pensiei de 50% din soldă or, urmează să fie aplicate prevederile art. 14 al Legii nr. 1544 și să recalculeze pensia

reținând fiecare an complet de muncă peste vechimea de 20 de ani, câte 3% din sumele respective ale soldei, respectând și limita de 75% din aceste sume.

Instanța de apel a menționat că este neîntemeiată critica Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la faptul că ordinul MAI nr. 96 din 20.03.2018, nu poate produce efecte juridice retroactive pentru raporturile juridice consumate până la emiterea acestuia or, acest ordin fiind în vigoare, urma să fie reținut corespunzător și, nu doar pentru viitor, pentru cei ce vor dobândi dreptul la pensie după emiterea lui, dar acesta se va reține și pentru recalcularea pensiilor pentru persoanele pensionate, dar care pe parcursul activității lor au îndeplinit serviciu ce a fost recunoscut ca fiind cu facilități, inclusiv si intimatului/recurentului.

La 20 ianuarie 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei din 03 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea și normele de drept material, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicată, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

A invocat recurentul că Veverița Pavel nu întrunește condițiile necesare de vechime în muncă prevăzute în pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, deoarece a activat în cadrul izolatorului de detenție provizorie și serviciul escortă al Inspectoratului de Poliție Strășeni, care nu este o instituție penitenciară.

A mai declarat recurentul că este neîntemeiată concluzia instanței de apel cu privire la obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a recalcula cuantumul pensiei, limitându-se doar la vechimea în muncă pentru perioada activității în cadrul izolatorului de detenție provizorie și de escortă și pază.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod, Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a fost abrogată.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În contextul prevederilor art. 245 din același cod, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 03 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 11 ianuarie 2020 și recepționată de către recurent, conform avizului de recepție, la data de 21 ianuarie 2020 (f.d. 129).

Prin urmare, recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale la 29 ianuarie 2020, a fost depus în termenul prevăzut de lege.

Având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul enunțat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea

faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului că, nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh